

Input vanuit Banningvereniging voor concept beginselprogramma

We hebben als vereniging het afgelopen jaar verschillende discussies gehad over visie en waarden, in ons bestuur, op onze ledenvergadering, in onlinebijeenkomsten en vanuit die lijn hebben wij ook dit programma gelezen.

Wellicht hadden wij ervoor gekozen het anders op te zetten, maar in deze fase is het vooral zaak om de huidige tekst als uitgangspunt te nemen en op basis daarvan te kijken of we verbetervoorstellen hebben.

We zien een aantal van onze eerdere opmerkingen terug in dit concept, bij het begrip vrijheid: Er is een materiele basis om vrij te kunnen, vrijheid heeft grenzen en komt altijd met verantwoordelijkheid. Ook bijvoorbeeld het benadrukken van de gelijkwaardigheid van iedereen kunnen we zeer waarderen.

Mogelijke discussiepunten:

1. Ruimte voor religie en levensbeschouwing: andere verhalen

Levensbeschouwing komt eigenlijk niet echt terug in dit programma. Misschien twee keer: bij de zinnen *"Iedereen verdient bescherming van het privéleven en het recht op vrije meningsuiting en godsdienst."* (p15) en *"In een vrij land kan iedereen vrijuit spreken, geloven of daarvan afstappen"* (p5). Dit laat het kennelijk afwezige begrip voor deze thematiek zien.

In het laatste hoofdstuk staat: *"Politiek is ook het vertellen van andere verhalen, het stellen van nieuwe vragen en het veranderen van het beeld van wat rechtvaardig is. Wij zijn een partij die hierin vooroploopt en die het debat en het denken in onze samenleving probeert te kantelen waar dat nodig is."* Wij zijn het hier roerend mee eens, maar missen in dit stuk waar die andere verhalen vandaan komen: geloof speelt juist hierin voor veel mensen een grote rol. De woorden "wij geloven" komen juist heel vaak terug, maar wat houdt dit dan in? Wij vinden ook de zin *"Waar veel partijen zich beperken tot hun rol in het parlement of de regering, kiezen wij er bewust voor om ook actief te zijn in de samenleving. (p 17)"* heel sterk en denken dat juist hier ook levensbeschouwing onder valt. Religies ontwikkelen zich, zijn veelzijdig en geloof is iets diep menselijks. Het is zaak dit vol te erkennen en het niet het speelveld te laten worden van conservatieve en populistische krachten.

Zowel GL als de PvdA hebben een religieuze traditie en wij zouden dit graag vertalen naar een nieuwe partij die ruimte geeft aan filosofie, reflectie, uitdiepen van gedeeld begrip en onbegrip, maar vooral die het denken gaat veranderen over wat daadwerkelijk rechtvaardig is op een manier die verder gaat dan geloven in eigen kunnen. Er staat nu al dat *"we een brede partij zijn met diverse levenservaringen, en culturele en economische achtergronden. We zorgen ervoor dat iedereen zich thuis voelt en kan meedoen"* (p18)." Laten daarom ook verbinding zoeken met Nederlanders die voor hun reflectie op het goede leven zich oriënteren op religieuze, spirituele en levensbeschouwelijke tradities (christenen, moslims, Joden, hindoes, georganiseerde humanisten, vrijere spirituelen etc.).

Mogelijke amendementen:

P3: 1^e alinea regel 3: Veranderen in: '...leven natuur en mensen in evenwicht, **wordt de vrijheid van iedereen om zich naar eigen levensvisie te kunnen ontwikkelen beschermd**, en bepalen wij in vrijheid hoe we samen leven'

P 15: 'De aanwezigheid van kunst en cultuur vormt een fundament van een vrije samenleving', verbreden naar: 'De aanwezigheid van kunst en cultuur, **onafhankelijke pers, emancipatiebewegingen, burgerinitiatieven, vrije religieuze en levensbeschouwelijke initiatieven en organisaties** vormt een **belangrijk** fundament van een vrije samenleving.

P17: 'We zoeken nadrukkelijk de verbinding met bondgenoten binnen de vakbonden, de klimaatbeweging, emancipatiebewegingen, burgerinitiatieven en internationale organisaties': aanpassen in: 'We zoeken nadrukkelijk de verbinding met bondgenoten binnen de vakbonden, de klimaatbeweging, emancipatiebewegingen, burgerinitiatieven, internationale organisatie **en religieuze en levensbeschouwelijke tradities.**'

2. Solidariteit: mensbeeld en systeem

Juist als solidariteit de drager onder onze politiek is, is het goed dit begrip helder te definiëren. Want met wie willen we solidair zijn? En zitten daar grenzen aan? Als deze groep te groot wordt, is dit echt een uitdaging voor veel mensen. Hoe gaan we dat in onze maatschappij organiseren, juist nu veel oude georganiseerde solidariteit (via vakbonden, kerken of grote families) afneemt?

Wij gaan uit van een mensbeeld, waarin ieder mens een eigen waardigheid bezit, ook de meest kwetsbaren en afhankelijken. En wij gaan ervan uit dat mensen altijd geboren worden en leven in relatie tot anderen en hun omgeving (sociaal en ecologisch). Dit brengt ook verantwoordelijkheid met zich mee, niet alleen voor het eigen leven, maar ook voor het welzijn van anderen en van het geheel. Daarnaast is ons mensbeeld realistisch: uit

persoonlijke vrijheid komt niet alleen maar goedheid. Mensen zijn ook in het kwaad tot veel in staat, zowel individueel als in groepsverband. Wij vinden dat een overheid de taak heeft om kwaad (geweld, intimidatie, onderdrukking, afpersing, ongerechtvaardigde vervuiling etc) te beteugelen en om bescherming te bieden.

Solidariteit moet dan ook meer zijn dan een reden voor liefdadigheid of mededogen, het gaat om onderlinge afhankelijkheid en sociale rechtvaardigheid. Het betekent zorgen dat iedereen mee kan doen en dat iedereen in vrijheid vanuit eigen identiteit, competenties en beperkingen tot zelfexpressie kan komen. Maar het betekent ook een systeem van afspraken, regelgeving, belastingheffing etc. Het betekent dat economische instituties, onderwijs en zorg zo worden georganiseerd, dat iedereen voldoende zekerheid en welvaart heeft om tot die zelfexpressie te komen. Solidariteit is een manier om macht te organiseren en om rechtvaardigheid te bewerkstelligen door de verdeling van macht, rijkdom en kennis.

'Wij geloven' dat we deze uitdaging moeten aangaan, dat we ook voorbij onze landsgrenzen en verschillen moeten denken, hoe moeilijk dit ook is. Daar zullen we de komende tijd het gevecht over moeten aangaan met de grote stroom populistische politici. En dat mag best met pit, of in de woorden van onze naamgever met 'een vurige hartstocht naar gerechtigheid en een onverschrokken realisme'.

Mogelijke amendementen:

P4: 2e alinea regel 1: starten met: **Ieder mens bezit een eigen waardigheid** en ieder mens is van evenveel waarde.

P4: 3e alinea regel 3: Veranderen in: 'Iedereen verdient gelijke rechten en we moeten **de gezamenlijk voortgebrachte** welvaart zo verdelen, dat ieder van ons een zeker **en betekenisvol bestaan kan hebben**'.

P5: 2e alinea regel 2: Veranderen in: '.... kritisch leren denken, en **netwerken en** zorgverleners die ons opvangen als we vallen.'

P5 3e alinea regel 4: **Mensen leven altijd in relatie tot anderen en hun omgeving en dus** brengt vrijheid niet alleen rechten, maar ook verantwoordelijkheid met zich mee, **niet alleen voor het ons eigen leven, maar ook voor het welzijn van anderen en van het geheel.**

3. Gemeenschap en vooruitgang:

Als, zoals eerder aangegeven, wij ervan uitgaan dat we altijd leven in relatie tot anderen en dit ook verantwoordelijkheid met zich meebrengt, moeten we nadenken over hoe we iedereen in staat willen stellen om dit te doen. Dit vraagt om fundamentele gedachten over ondernemerschap, gemeenschapsvorming, het maatschappelijk middenveld, individuele vs gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Hoe komt het 'samen' beter tot zijn recht? En waar komt juist ook de overheid in beeld als overkoepelende regulator, juist ook ten behoeve van die groepen die niet dat maatschappelijke organisatievermogen kennen?

Een politieke beweging die uit is op het dichterbij brengen van een vrije, rechtvaardige en duurzame samenleving is toekomstgericht en dus per definitie een progressieve partij. Het woord 'vooruitgang' moeten we alleen wel goed afbakenen. De westerse cultuur staat bol van 'vooruitgang', maar het werd en wordt veelal vertaald in termen van wetenschap, techniek en economie. Daar is op zich niks mis mee, maar het heeft geleid tot eenzijdigheden. Het goede leven bestaat niet uit de vrijheid rijk te worden. Vooruitgang is vaak het mantra geweest om veel kwetsbare maar waardevolle zaken stuk te laten gaan, zoals natuur of lokale gemeenschappen. Wij willen uitgaan van een breed welvaartsbegrip. Geluk wordt mede uitgemaakt door het feit dat ook anderen in jouw samenleving het goed genoeg hebben en dat de leefomgeving redelijk verzorgd wordt.

Mogelijke amendementen:

P6: 4e alinea regel 3: 'er was wel een geloof in solidariteit en vooruitgang **in de richting van een samenleving waarin iedereen zou delen in een nieuw opgebouwde welvaart**'.

P11 4e alinea regel 8 (migratie): Een succesvolle nieuwe start van nieuwkomers slaagt alleen **als – naast de noodzakelijke functionele inburgering – wij gezamenlijk werk maken van wederzijdse openheid van nieuwkomers en gevestigde bewoners.**

P17 4e alinea regel 1: vooruitgang **in de richting van een meer solidaire, rechtvaardige en groen samenleving.**